

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda, u postupku ocjene zakonitosti općeg akta, pokrenutog po zahtjevu H. k. p., Z., K. p. 2A, zastupan po predsjednici B. F., na sjednici dana 28. ožujka 2014.

p r e s u d i o j e

Zahtjev se odbija.

Obrazloženje

Podnositelj je temeljem članka 38. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 49/02. – pročišćeni tekst) Ustavnom sudu Republike Hrvatske podnio prijedlog za ocjenu suglasnosti s Ustavom i zakonom članka 6. stavka 1. i 55.a Statuta H. k. m. s. (Pročišćeni tekst) kojeg je donijela S. H. k. m. s.

Rješenjem Ustavnog suda Republike Hrvatske, broj: U-II-248/2012 od 5. ožujka 2012. navedeni predmet je ustupljen na nadležno rješavanje ovom Sudu.

U prijedlogu i dopunu prijedloga podnositelj u bitnome ističe su osporeni članci Statuta u suprotnosti s odredbama članka 3., 5., 19., 54. i 90. Ustava Republike Hrvatske te članka 25. stavka 3. Zakona o primaljstvu (Narodne novine, broj: 120/08. i 145/10.). Navodi da u Republici Hrvatskoj postoji veliki broj primalja koje rade na poslovima medicinskih sestara, odnosno na poslovima zdravstveno sestrinske njege (primjerice u stomatološkoj ambulanti, ortopediji, kirurgiji itd.) jer su se nekada mogle zapošljavati na tim poslovima. Ističe da je članak 55.a Statuta koji propisuje da zdravstveni djelatnici sa završenim zdravstvenim strukovnim obrazovanjem koji na dan stupanja na snagu izmjenjena i dopuna Zakona o sestrinstvu (Narodne novine broj: 57/11.) rade na poslovima zdravstvene/sestrinske njege, obavezni nastavak rada uskladiti s odredbama Zakona o sestrinstvu i drugih propisa, neodređen i neprecizan jer adresati ne mogu znati koje su im dužnosti, je li to primjerice znači da će morati završiti temeljno obrazovanje za medicinske sestre kao i da su se obvezni učlaniti u H. k. m. s. Ističe da ni u jednom zakonskom i podzakonskom propisu nije definirano koji su to poslovi zdravstvene/sestrinske njege, dok članak 3. stavak 1. i 2. Zakona o izmjenjena i dopuna Zakona o sestrinstvu neodređeno i neprecizno definira zdravstvenu/sestrinsku njegu kao javnu djelatnost koja podliježe kontroli zadovoljavanja standarda obrazovanja i standarda kvalitete. Nadalje navodi da se primalje sukladno odredbi članka 25. stavka 3. Zakona o primaljstvu obvezno učlanjuju u H. k. p. pa smatra da je članak 6. stavak 1. Statuta (prema kojem se primalje obvezno učlanjuju u H. k. m. s.) trebao predvidjeti posljedice koji isti stvara u odnosu na navedenu odredbu, a ne „samo“ nametnuti članstvo u toj Komori pored članstva u H. k. p. Iako H. k. m. s. izdaje odobrenje za samostalan rad (licencu) primaljama koje rade na poslovima zdravstvene/sestrinske njege, smatra da tim odobrenjem one ne stječu pravo na samostalan rad u struci, odnosno, u slučaju da su iste obvezne članice njihove Komore, navedena kategorija zdravstvenih radnika-primalja nema Ustavom zajamčeno pravo na rad. Navodi i povredu odredbe članka 90. stavka 2. Ustava Republike Hrvatske jer Statut kao ni osporeni članci nisu objavljeni na dostupan način u skladu sa zakonom.

Donositelj u bitnome navodi da su primalje i medicinske sestre dvije različite profesije u zajedničkom sustavu pružanja zdravstvene zaštite, a kako bi se zaštitila radna mjesta zdravstvenih radnika sa završenim zdravstveno strukovnim obrazovanjem, koji na dan stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sestrinstvu, zaposleni na radnim mjestima medicinskih sestara, na poslovima zdravstvene/sestrinske njege, omogućeno im je da svoj rade usklade s odredbama Zakona i ostalih propisa. To u praksi znači da zdravstveni radnici koji imaju uvjete za upis u Registar H. k. m. s. imaju sva prava i

obveze kao i medicinske sestre, nastavljaju rad na zatečenim radnim mjestima, bez potrebe dodatnog obrazovanja dok obveza trajnog usavršavanja postoji za sve. Smatra da su ovime zaštićena radna mjesta primalja. Nadalje navodi da svoje akte donose sukladno propisima te ih objavljuju temeljem istih, kao što objavljuju sve informacije na oglasnoj ploči i na web stranicama, a na zahtjev stranaka dostavljaju traženu dokumentaciju ukoliko nemaju pristup internetu.

Zahtjev nije osnovan.

Osporena odredba članka 55 a. Statuta H. k. m. s. (dalje: Statuta) glasi:

Zdravstveni radnici sa završenim zdravstvenim strukovnim obrazovanjem koji na dan stupanja na snagu izmjena i dopuna Zakona o sestrinstvu (Narodne novine broj 57/11) rade na poslovima zdravstvene/sestrinske njege, obvezni su nastavak rada uskladiti s odredbama Zakona o sestrinstvu, Statuta HKMS te općih propisa Hrvatske komore medicinskih sestara u roku od 60 dana od stupanja na snagu izmjena Statuta HKMS.

Osporena odredba članka 6. stavka 1. Statuta glasi:

Medicinske sestre koje obavljaju djelatnost zdravstvene njege na svim razinama zdravstvene zaštite, djelatnosti socijalne skrbi i drugim djelatnostima u kojima pružaju izravnu zdravstvenu zaštitu, medicinske sestre koje sudjeluju u obrazovanju u predmetima koji se odnose na zdravstvenu njegu te zdravstveni radnici koji rade na poslovima zdravstvene/sestrinske njege obvezno se udružuju u Komoru.

Mjerodavni propis za ocjenu zakonitosti je Zakon o sestrinstvu (Narodne novine, broj: 121/03., 117/08. i 57/11), a ne Zakon o primaljstvu (Narodne novine, broj: 120/08. i 145/10.) koji uređuje sadržaj i način djelovanja, standard obrazovanja, uvjete za obavljanje djelatnosti, dužnosti, kontrolu kvalitete i stručni nadzor nad radom primalja u Republici Hrvatskoj.

Odredba članka 21. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sestrinstvu (Narodne novine: 57/11) glasi:

Zdravstveni radnici sa završenim jednim od zdravstvenih strukovnih obrazovanja koji na dan stupanja na snagu ovoga Zakona rade na poslovima zdravstvene/sestrinske njege, obvezni su nastavak rada uskladiti sukladno odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona.

Odredba članka 25. stavka 3. Zakona glasi:

Medicinske sestre koje obavljaju svoju djelatnost obavezno se udružuju u Komoru.

Prema ocjeni ovoga Suda osporena odredba članka 55. Statuta nije u nesuglasju s odredbom članka 21. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sestrinstvu koja propisuje da su zdravstveni radnici sa završenim jednim od strukovnih obrazovanja koji rade na mjestima zdravstvene/sestrinske njege obvezni nastavak rada uskladiti s odredbama Zakona i propisa donesenih na temelju tog Zakon. Naime, kako u sustavu zdravstvene zaštite na radnim mjestima medicinskih sestara radi veći broj zdravstvenih radnika sa završenim jednim od strukovnih obrazovanja, između ostalih to su i primalje, osporenom odredbom im se upravo omogućava nastavak rada na zatečenim radnim mjestima medicinskih sestara kako bi se njihova radna mjesta zaštitila, s tim da svoje poslovanje usklade na način kako je to propisano osporenom odredbom. Nadalje valja istaknuti da Zakon o sestrinstvu propisuje sadržaj i način djelovanja, uvjete za obavljanje djelatnosti, dužnosti i kompetencije medicinskih sestara pa je tako u stavku 1. članka 5. Zakona propisano da je zdravstveno/sestrinska njega javna djelatnost koja podliježe kontroli zadovoljenja standarda obrazovanja i standarda kvalitete te ovaj Sud ne nalazi osnovanim ni navod podnositelja da nije jasan djelokrug rada medicinskih sestara.

Nadalje, prema ocjeni ovoga Suda osporena odredba članka 6. stavka 1. Statuta prema kojoj se i zdravstveni radnici koji rade na poslovima zdravstveno/sestrinske njege obvezno udružuju u Komoru nije u nesuglasju s odredbom članka 25. stavka 3. Zakona te se osporena odredba ne ocjenjuje u odnosu na članka 25. Zakona o primaljstvu kako to navodi podnositelj. S obzirom da su primalje koje rade na poslovima medicinskih sestara po pravnom položaju izjednačene s medicinskim sestrama to su i obvezne s te osnove biti članice K. m. s.

Odredbom članka 59. Statuta propisano je da se Statut objavljuje na oglasnim pločama Ministarstva zdravstva i H. u. m. s., a stupa na snagu danom davanja suglasnosti ministra nadležnog za zdravstvo. Statut je objavljen i na web stranicama Komora pa s obzirom na navedeno ni taj prigovor se ne može ocijeniti osnovanim.

Trebalo je stoga odgovarajućom primjenom odredbe članka 57. stavka 1. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine, broj: 20/10. i 143/12.) odbiti zahtjev kao neosnovan.

U Zagrebu 28. ožujka 2014.